

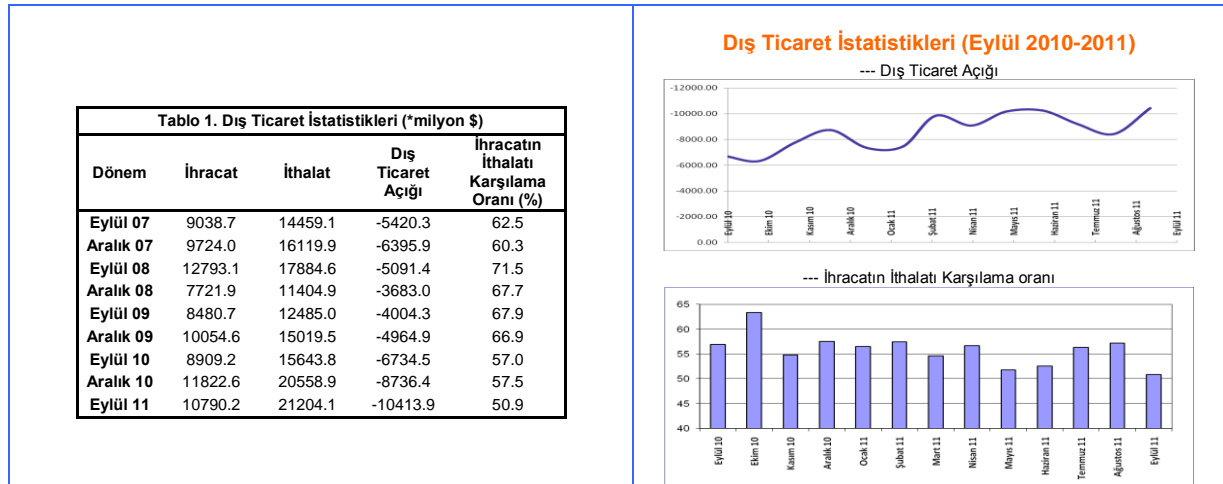
EKONOMİ BÜLTENİ 90

27 Ekim 2011

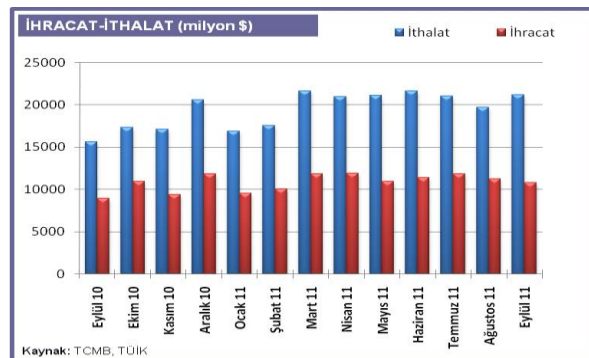
İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANINDA GERİLEME SÜRÜYOR

TÜİK tarafından açıklanan dış ticaret verilerine göre, Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %21.1 artarak 10.79 milyar dolar'a, ithalat %35.5 büyüyerek 21.2 milyar dolar'a yükselmiştir. Eylül ayında dış ticaret açığı, 10.41 milyar dolar ile Mayıs ve Haziran'daki zirveleri geride bırakarak bu yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bu, önceki yılın aynı ayında gerçekleşen 6.73 milyar dolar'lık dış ticaret açığının, %54.6 üzerindedir. Dış ticaret açığının artmasında, Eylül ayında ihracat artışının ivme kaybetmesi ve ithalatta son aylarda gözlenen yavaşlama trendinin tekrar tersine dönmesi etkili olmuştur. Eylül ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %50.89 seviyesinde olup, 6.34 puan gerilemiştir. 2011 yılının ilk dokuz ayında ise ithalat yıllık bazda %39 artarak 181.66 milyar dolara, ihracat ise %22'lik sınırlı büyümeye 99.5 milyar dolar'a yükselişle ulaşmıştır. Yılın ilk dokuz ayındaki dış ticaret açığı ise 82 milyar dolar seviyesindedir.

(milyon Dolar)	Eyl.10	Eyl.11	%Değ.	Oca-Eyl 2010	Oca-Eyl 2011	%Değ.
İthalat	15644	21204	36	130554	181661	39
İhracat	8909	10790	21	81715	99502	22
Dış Ticaret Açığı	6735	10414	55	48839	82159	68

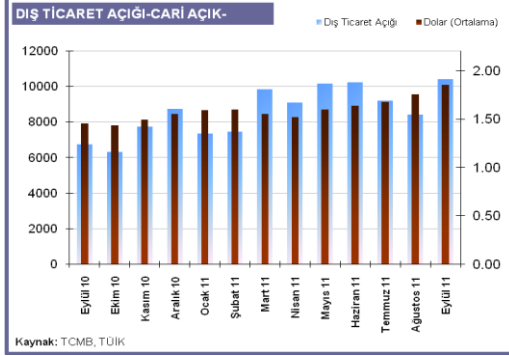

Eylül ayında, TL'nin değer kaybına rağmen, ihracat hız keserken, ithalat ivme kazandı.

Son aylarda TL'nin aşırı değer kaybetmesi, ithalatın artış hızını yavaşlatırken, ihracatın ivme kazanmasını sağlayarak dış ticaret açığının azalmasını sağlamıştı. Merkez Bankası'nın Ağustos ayından bu yana sürdürdüğü TL'nin değerini korumayı amaçlayan para politikası kararları, dolar kurundaki yükselişi bir miktar dizginlemiştir. Ancak eylül ayında kur artışının devam etmesine rağmen, ithalatın tekrar ivme kazanmaya başlaması dikkat çekicidir.

İthalat artışındaki bu değişimin özellikle, Eylül ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam ithalat içindeki ağırlıkları, İsviçre’de 3, Hindistan’da 1, Çin’de 1.3 ve Birleşik Arap Emirlikleri’nde 1.2 puan artmıştır. İhracat ortaklarımız incelendiğinde ise; en yüksek ihracat yaptığımız ülke olan Almanya ve İngiltere’ye olan ihracatımız 1.2, İspanya ve İtalya yaklaşık 0.5 puan gerilerken; Irak’ta 1.8 ve Mısır’da 0.7 puanlık bir artış gözlenmektedir.

Kurdaki yükseliş, dış ticaret açığını düşürmeye yetmedi...

Dolar kurundaki artış Nisan ve Eylül ayları arasında yaklaşık %20 seviyesinde gerçekleşirken, Nisan ayında başlayan kur artışlarının, dış ticaret açığı üzerindeki azaltıcı etkisinin, Temmuz-Ağustos aylarında belirginleştiği anlaşılmaktadır.

Ancak ihraç ettiğimiz ürünlerin de ithal girdileri olduğu ve ithalat maliyetlerinin birkaç ay gecikmeli fiyatlara yansıdığı düşünüldüğünde, mevcut yüksek kur ortamında dış ticaret açığının bir müddet daha devam edeceği söylenebilir. **En önemli ihracat ortağımız olan AB ülkelerinin de finansal krizde olması nedeniyle, alternatif pazarlar yaratılmadığı ve ihracat rakamının yeterli düzeyde arttırılmadığı bir ortamda, dış ticaret artışına bağlı olarak cari açık rakamı da olumsuz seyretebilmeye devam edecektir.**

İHRACAT YAPILAN ÜLKELER			İTHALAT YAPILAN ÜLKELER		
Oca-Eyl 2011			Oca-Eyl 2011		
Ülke	Milyar \$	% Değ.	Ülke	Milyar \$	% Değ.
Almanya	10.5	28.6	Rusya	16.7	9.4
Irak	5.8	37.8	Çin	16.6	34.8
İngiltere	5.9	17.9	Almanya	17.5	44.3
İtalya	6.1	29.1	A.B.D.	12.4	47.0
Fransa	5.2	15.7	İran	9.5	77.1
Rusya	4.3	35.8	İtalya	10.2	41.3
A.B.D.	3.3	23.5	Fransa	7.0	26.4
İspanya	3.0	17.5	Hindistan	4.8	95.2
İran	2.6	32.1	İspanya	4.7	36.8
B.A.E.	2.7	20.4	İngiltere	4.3	31.4

Kaynak: TÜİK